

Słuchanie muzyki

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

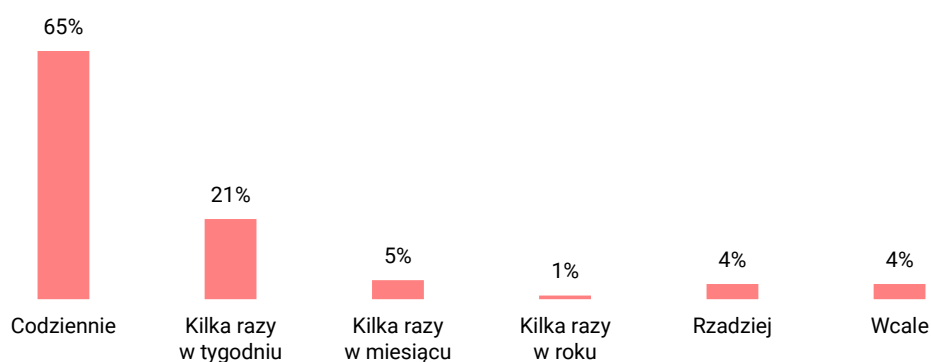


Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W lipcowym sondażu¹ zapytaliśmy badanych, jak często słuchają muzyki i jakie gatunki muzyczne preferują. Z uzyskanych deklaracji wynika, że dwie trzecie dorosłych (65%) słucha muzyki codziennie, jedna piąta (21%) – kilka razy w tygodniu, pozostali zaś jeszcze rzadziej (10%) lub w ogóle nie słuchają (4%).

CBOS

RYS. 1. Jak często słucha Pan(i) muzyki?



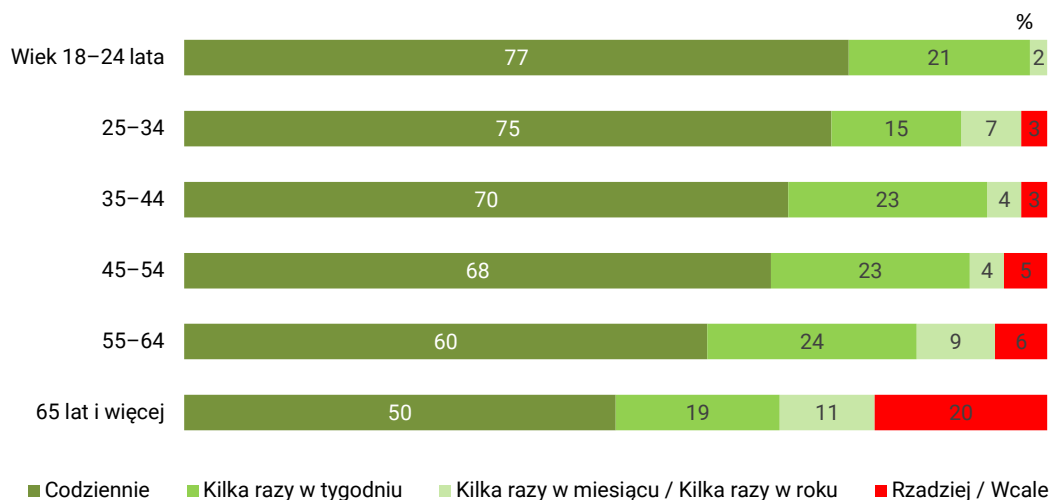
Zainteresowanie muzyką jest najsilniej związane z wiekiem. Najczęściej słuchają jej badani najmłodsi (18–24 lata) i mający od 25 do 34 lat. Z kolei najwięcej osób, które w ogóle nie słuchają muzyki, jest wśród najstarszych respondentów (w wieku 65 plus). Można dodać, że wśród badanych mających od 45 do 64 lat prawdopodobieństwo znalezienia się w grupie regularnych słuchaczy zauważalnie zwiększa wyższe wykształcenie².

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (338) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 28 czerwca – 5 lipca 2018 roku na liczącej 952 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² SPSS Decision Trees.

CBOS

RYS. 2. Jak często słucha Pan(i) muzyki?

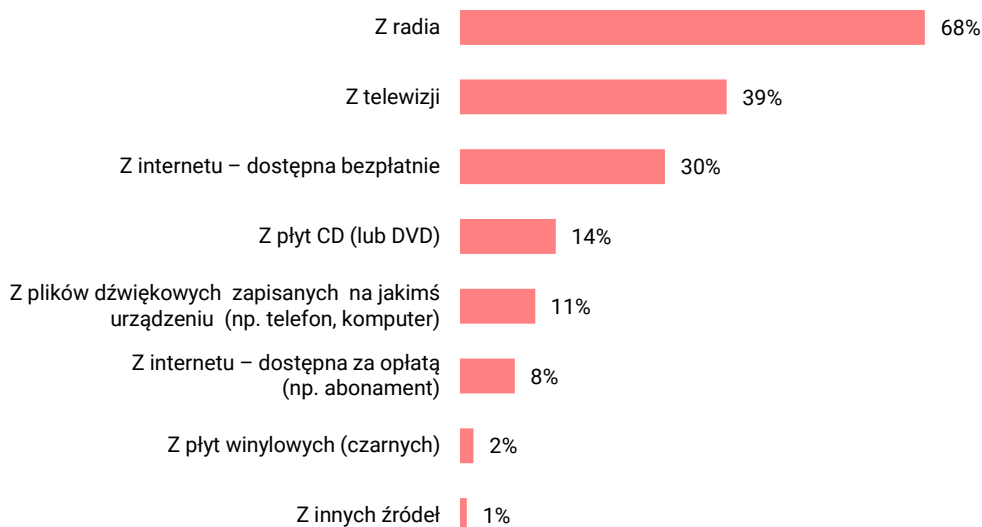


Najwięcej badanych na ogół słucha muzyki nadawanej w radiu (68%), druga pod względem wielkości grupa (39%) najczęściej wybiera muzykę z telewizji, a blisko jedna trzecia (30%) – dostępną bezpłatnie w internecie. Z płatnych serwisów internetowych korzysta jedynie 8% słuchających muzyki. Pozostali jako swoje główne źródła muzyki wskazują jeszcze płyty CD lub DVD (14%), pliki dźwiękowe zapisane w pamięci jakiegoś urządzenia, np. smartfona lub komputera (11%), a także płyty winylowe (2%).

CBOS

RYS. 3. Z czego, z jakiego źródła, na ogół pochodzi muzyka, której Pan(i) słucha?

WSKAZANIA SŁUCHAJĄCYCH MUZYKI (N=916)



Procenty nie sumują się do 100, ponieważ ankietowani mogli wskazać trzy źródła

Wybór źródła muzyki jest najsilniej związany z wiekiem. Badani mający co najmniej 45 lat częściej niż przeciętnie słuchają muzyki nadawanej w radiu, a ci, którzy mają powyżej 54 lat – na ogół również emitowanej w telewizji. Młodszy ankietowani, a zwłaszcza najmłodszy, w wyraźnie większym stopniu wybierają muzykę online, zarówno dostępną bezpłatnie (to najpopularniejszy sposób pozyskiwania muzyki przez osoby w wieku 18–24 lata), jak i w ramach płatnej oferty, a ponadto także znaczna ich część odtwarza pliki dźwiękowe zapisane w pamięci smartfona lub innego urządzenia. Płyty CD cieszą się relatywnie największą popularnością wśród osób mających od 25 do 34 lat, natomiast winylowe – wśród najmłodszych.

TABELA 1

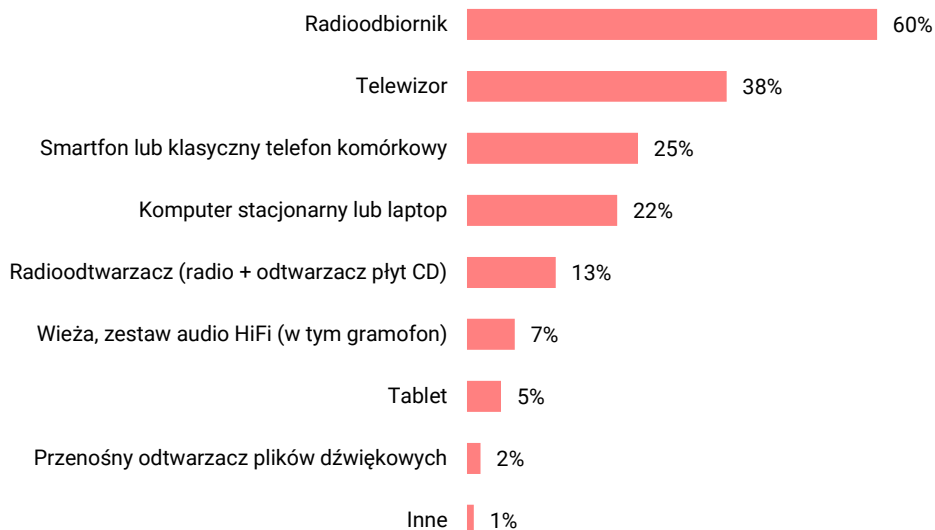
Wiek	Z czego, z jakiego źródła, na ogół pochodzi muzyka, której Pan(i) słucha?*						
	Z radia	Z telewizji	Z płyt CD (lub DVD)	Z płyt winylowych	Z plików dźwiękowych zapisanych na jakimś urządzeniu	Z internetu – dostępna bezpłatnie	Z internetu – dostępna za opłatą (np. abonament)
18-24 lata	30	20	9	9	27	72	23
25-34	61	22	21	2	19	53	14
35-44	70	29	13	2	17	37	12
45-54	75	37	18	3	8	20	5
55-64	77	50	13	0	3	14	1
65 lat i więcej	73	63	10	2	2	7	0

* Pominięto: Z innych źródeł

Preferowane źródło muzyki w oczywisty sposób implikuje typ urządzenia, na którym się jej słucha. W związku z tym, że najpopularniejszymi źródłami muzyki są stacje radiowe i telewizyjne, nie jest zaskakujące, że najwięcej Polaków do jej odtwarzania wykorzystuje radioodbiorniki (60%) i telewizory (38%). Jedna czwarta (25%) słucha muzyki ze smartfona lub klasycznego telefonu komórkowego, a jedna piąta (22%) – z komputera stacjonarnego lub laptopa. Około jednej ósmej (13%) najczęściej puszcza muzykę na radioodtwarzaczu, a o połowę mniejsza grupa (7%) używa wieży lub zestawu Hi-Fi. Stosunkowo nieliczni sięgają w tym celu po tablety (5%) lub przenośne odtwarzacze plików dźwiękowych (2%), które, jak się wydaje, mogły cieszyć się większą popularnością przed nastaniem ery smartfonów.

RYS. 4. Z jakiego urządzenia Pan(i) na ogół korzysta słuchając muzyki?

WSKAZANIA SŁUCHAJĄCYCH MUZYKI (N=916)



Procenty nie sumują się do 100, ponieważ ankietowani mogli wskazać trzy urządzenia

O ile wśród starszych badanych (w wieku 45 plus) dominują wskazania odnoszące się do radiodbiorników i telewizorów, o tyle wśród młodszych (18–34 lata) częste są deklaracje słuchania muzyki ze smartfona (w przypadku najmłodszych – 72%), a także z komputera.

TABELA 2

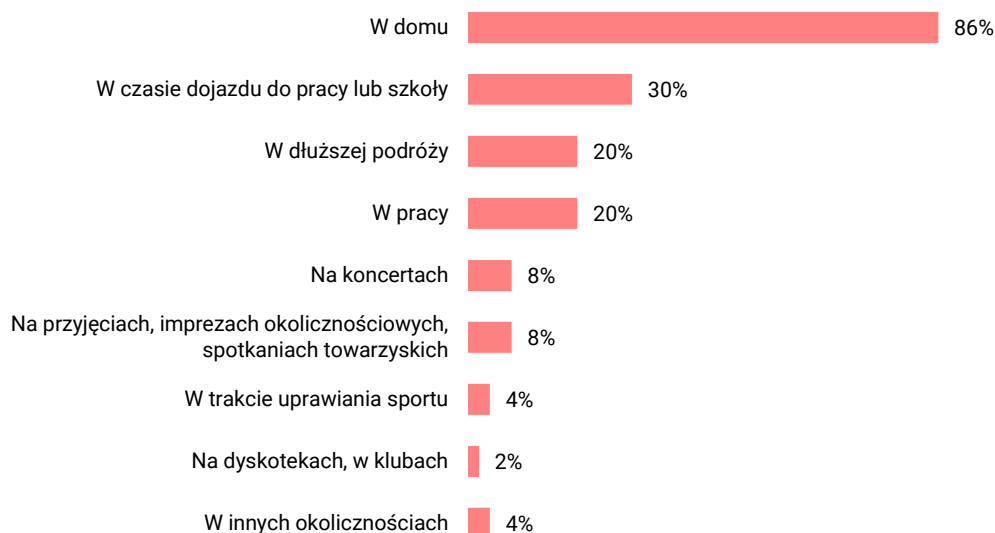
Wiek	Z jakiego urządzenia Pan(i) na ogół korzysta słuchając muzyki?*							
	Radio- odbiornik	Radioodtwarzacz (radio + odtwarzacz płyt CD)	Wieża, zestaw audio HiFi (w tym gramofon)	Smartfon lub klasyczny telefon komórkowy	Tablet	Przenośny odtwarzacz plików dźwiękowych	Komputer stacjonarny lub laptop	Telewizor
	w procentach							
18-24 lata	24	6	20	72	8	4	45	37
25-34	51	14	9	47	6	1	36	20
35-44	56	19	7	32	8	4	28	27
45-54	68	11	6	13	3	2	18	37
55-64	72	13	7	4	3	1	10	48
65 lat i więcej	70	9	3	3	3	0	6	60

*Pominięto: Inne urządzenia

Ogromna większość dorosłych (86%) słucha muzyki głównie w domu. Blisko jedna trzecia (30%) robi to na ogół w czasie dojazdu do pracy lub szkoły, jedna piąta (20%) – w trakcie dłuższych podróży i tyle samo (20%) – w pracy. Pozostali słuchają muzyki przede wszystkim na koncertach (8%) oraz imprezach okolicznościowych, przyjęciach (8%).

RYS. 5. Gdzie, w jakich okolicznościach, najczęściej słucha Pan(i) muzyki?

WSKAZANIA SŁUCHAJĄCYCH MUZYKI (N=916)



Procenty nie sumują się do 100, ponieważ ankietowani mogli wskazać trzy okoliczności

Słuchanie muzyki poza domem częściej deklarują respondenci młodsi niż starsi. Dotyczy to nie tylko słuchania jej w pracy (pod tym względem *in plus* wyróżniają się przede wszystkim badani mający od 25 do 34 lat), ale też w czasie dojazdów do pracy lub szkoły, w podróży, na koncertach i w klubach (w takich okolicznościach najczęściej słuchają muzyki najmłodsi ankietowani), a ponadto w trakcie uprawiania sportu.

TABELA 3

Wiek	Gdzie, w jakich okolicznościach, najczęściej słucha Pan(i) muzyki?*							
	W domu	W pracy	W czasie dojazdu do pracy lub szkoły	W dłuższej podróży	Na dyskotekach, w klubach	Na koncertach	Na przyjęciach, imprezach okolicznościowych, spotkaniach towarzyskich	W trakcie uprawiania sportu
	w procentach							
18-24 lata	91	10	60	30	9	16	7	7
25-34	78	35	41	26	2	10	11	7
35-44	79	31	39	27	1	5	9	8
45-54	81	29	37	16	1	8	8	0
55-64	94	8	17	16	0	6	8	2
65 lat i więcej	98	2	3	12	0	7	5	0

*Pominięto: W innych okolicznościach

Ogromna większość badanych słuchających muzyki na ogół łączy słuchanie z innymi czynnościami, np. z pracą, nauką, sprzątaniami (83%). Natomiast tylko około jednej szóstej (17%) słuchając muzyki nie robi w tym czasie nic innego. Ten drugi sposób słuchania zauważalnie częściej wskazują mężczyźni niż kobiety (25% wobec 10%), a częściej niż przeciętnie także najstarsi respondenci (29%).

Jest to również powiązane z częstością kontaktu z muzyką: ci, którzy słuchają muzyki sporadycznie (kilka razy w miesiącu / kilka razy w roku), dwukrotnie częściej niż bardziej aktywni słuchacze wskazują, że nie robią w tym czasie nic innego (31% wobec 15%).

CBOS

RYS. 6. Czy kiedy słucha Pan(i) muzyki, to na ogół w tym samym czasie:

■ nie robi Pan(i) nic innego ■ wykonuje Pan(i) inne czynności, np. sprząta Pan(i), pracuje, uczy się

WSKAZANIA SŁUCHAJĄCYCH MUZYKI (N=916)



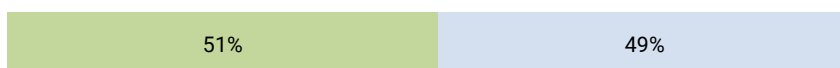
Połowa badanych (51%) przeważnie sama wybiera i puszcza sobie konkretną muzykę. Niemal tyle samo (49%) słucha zwykle tego, co włącza ktoś inny lub co jest akurat nadawane w radiu.

CBOS

RYS. 7. Czy na ogół:

■ sam(a) Pan(i) wybiera i puszcza sobie konkretną muzykę
■ słucha Pan(i) tego, co puszcza ktoś inny lub co akurat nadawane jest w radiu

WSKAZANIA SŁUCHAJĄCYCH MUZYKI (N=916)

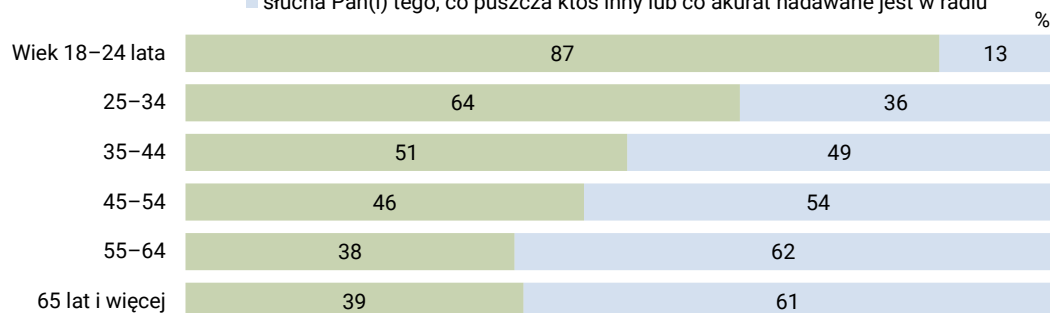


Młodszy słuchacze (od 18 do 34 roku życia, przede wszystkim zaś w wieku 18–24 lata) przeważnie sami wybierają i puszcza sobie muzykę. Osoby mające co najmniej 45 lat, a zwłaszcza w wieku 55 plus na ogół słuchają tego, co akurat jest w radiu lub co włączył ktoś inny.

CBOS

RYS. 8. Czy na ogół:

■ sam(a) Pan(i) wybiera i puszcza sobie konkretną muzykę
■ słucha Pan(i) tego, co puszcza ktoś inny lub co akurat nadawane jest w radiu



Ankietowanych zapytaliśmy, jaki gatunek muzyki lubią najbardziej. W tym celu zadaliśmy im pytanie otwarte, czyli takie, na które samodzielnie formułowali odpowiedzi.

Pomijając pewną część osób, które nie mają sprecyzowanych preferencji w tym zakresie (16%), można powiedzieć, że zainteresowanie większości słuchających muzyki koncentruje się wokół czterech dość pojemnych kategorii muzycznych. Najwięcej słuchaczy (29%) preferuje szeroko rozumianą muzykę rozrywkową czy, inaczej mówiąc, popularną. Zaliczyliśmy tu także odpowiedzi mówiące o zamiłowaniu do popularnych piosenek i znanych przebojów. Nieco mniejsza grupa (20%) gustuje w muzyce disco polo, a jeszcze mniejsza (17%) – w muzyce rockowej. W tym ostatnim przypadku większość odpowiedzi (16%) dotyczyła generalnie rocka, ale niektórzy podawali również jego podgatunki, jak metal i heavy metal (2%), rock alternatywny czy indie rock (1%) oraz punk rock (0,4%). Około jednej ósmej słuchaczy (12%) najbardziej ceni muzykę klasyczną, poważną. Co czternasty (łącznie 7%) jest zwolennikiem muzyki klubowej, tanecznej, ogólnie pojętej muzyki elektronicznej oraz disco. Niektórzy słuchacze mówili również o zainteresowaniu jazzem (5%), hip-hopem, rapem (5%), muzyką ludową, folkiem (3%). Sporadycznie pojawiały się wypowiedzi odnoszące się do reggae (2%), country (1%), bluesa (1%), rhythm and bluesa i soulu (1%), rock and rolla, big beatu (1%). Równie rzadko (po 1%) jako preferowany typ muzyki podawano poezję śpiewaną, muzykę biesiadną, muzykę do tańczenia (na ogół bez sprecyzowania, o jaki konkretnie gatunek chodzi), muzykę filmową, religijną czy nieokreśloną bliżej muzykę alternatywną. Niektórzy respondenci (6%) operowali jedynie odniesieniem czasowym, np. muzyka lat 70. (2%), lat 80. (2%), lat 60. (1%), lat 90. (1%), lub po prostu mówili o muzyce z dawnych lat, muzyce swojej młodości czy starych piosenkach (3%). Dla porównania: tylko co setny badany (1%) akcentował nowoczesność muzyki i jej młodzieżowy charakter. Trzech na stu (3%) ceni muzykę z konkretnego kraju, związaną z jakąś narodowością, z tekstami w określonym języku, przy czym najczęściej preferuje muzykę polską (1%) lub śląską (1%), a mniej – latynoamerykańską, romską, rosyjską i niemiecką. Dwóch na stu (2%) najchętniej słucha muzyki spokojnej, delikatnej, w tym także relaksacyjnej. Tyle samo osób (2%) dość ogólnikowo określa swoje zainteresowania mówiąc o muzyce lekkiej, wesołej, melodyjnej, przyjemnej dla ucha.

Jakiego typu muzykę, jaki gatunek muzyczny lubi Pan(i) najbardziej?

 Odpowiedzi badanych
słuchających muzyki (N=916)

Muzyka pop, rozrywkowa, znane piosenki, popularne przeboje	29%	
Disco polo	20%	
Rock, hard rock	16%	
Metal, heavy metal	2%	17%
Rock alternatywny, indie rock	1%	
Punk, punk rock	0,40%	
Muzyka poważna, klasyczna	12%	
Muzyka klubowa, taneczna, techno, house, dance	4%	
Muzyka elektroniczna (ogólnie)	2%	7%
Muzyka disco	1%	
Jazz	5%	
Hip-hop, rap	5%	
Muzyka ludowa, folk	3%	
Reggae	2%	
Country	1%	
Blues	1%	
Rhythm and blues, soul	1%	
Rock and roll, big beat	1%	
Poezja śpiewana	1%	
Muzyka biesiadna	1%	
Muzyka do tańczenia (inna niż klubowa, disco / niesprecyzowana)	1%	
Muzyka filmowa	1%	
Muzyka religijna, chrześcijańska, kościelna	1%	
Muzyka alternatywna	1%	
Muzyka retro, stare piosenki, muzyka z dawnych lat, muzyka młodości	3%	
Muzyka lat 70.	2%	
Muzyka lat 80.	2%	6%
Muzyka lat 60.	1%	
Muzyka lat 90.	1%	
Muzyka nowoczesna, współczesna, młodzieżowa	1%	
Muzyka polska, muzyka z polskimi tekstami	1%	
Muzyka śląska	1%	
Muzyka latynoamerykańska, latynoska	0,30%	3%
Muzyka romska (cygańska)	0,10%	
Muzyka rosyjska	0,10%	
Muzyka niemiecka	0,10%	
Muzyka spokojna, delikatna, romantyczna, sentymalna, ballady	2%	2%
Muzyka relaksacyjna, medytacyjna	0,40%	
Muzyka lekka, przyjemna, wesoła, melodyjna	2%	
Brak preferencji, bez znaczenia, co leci, wszystko lubię, różne	16%	
Inne (wypowiedzi niejednoznaczne, niezrozumiałe, nie na temat)	1%	
Trudno określić	2%	

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ ankietowani mogli udzielić kilku odpowiedzi

Mężczyźni częściej niż kobiety cenią muzykę rockową, elektroniczną i hip-hop, z kolei kobiety w większym stopniu preferują muzykę rozrywkową oraz klasyczną. Słuchacze muzyki rockowej to częściej niż przeciętnie ludzie młodzi, mieszkańcy największych miast oraz osoby z wyższym wykształceniem. Zainteresowaniu muzyką klasyczną i jazzem również sprzyja wyższe wykształcenie i zamieszkiwanie w największych miastach, a w przypadku muzyki poważnej – także starszy wiek (65 lat i więcej).

TABELA 4

Cechy społeczno-demograficzne		Jakiego typu muzykę, jaki gatunek muzyczny lubi Pan(i) najbardziej?*							
		Pop	Disco polo	Rock	Muzyka poważna	Muzyka elektroniczna	Jazz	Hip-hop	Retro
		w procentach							
Ogółem		29	20	17	12	7	5	5	6
Płeć	Mężczyźni	23	19	19	9	10	4	7	5
	Kobiety	31	20	14	13	3	5	2	7
Wiek	18–24 lata	25	13	23	5	13	6	17	0
	25–34	37	17	25	6	14	6	13	2
	35–44	30	21	24	8	8	4	3	0
	45–54	26	24	20	12	6	3	0	4
	55–64	26	21	8	12	2	6	1	12
	65 lat i więcej	19	18	3	19	1	1	0	13
Miejsce zamieszkania	Wieś	24	27	13	4	7	1	4	6
	Miasto do 19 999	27	20	21	14	6	3	8	2
	20 000 – 99 999	29	12	16	15	7	5	5	6
	100 000 – 499 999	32	19	13	14	5	9	4	7
	500 000 i więcej mieszkańców	30	6	32	26	9	10	1	8
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	15	30	7	5	5	0	4	9
	Zasadnicze zawodowe	18	32	7	4	2	0	2	5
	Średnie	30	16	19	13	11	4	6	6
	Wyższe	42	4	29	20	7	11	5	4
Słuchanie muzyki	Codziennie / kilka razy w tygodniu	30	19	17	12	7	5	5	5
	Kilka razy w miesiącu / kilka razy w roku	18	34	16	11	1	2	2	10
Czy na ogół:	- sam(a) Pan(i) wybiera i puszcza sobie konkretną muzykę	27	17	21	14	9	7	7	5
	- słucha Pan(i) tego, co puszcza ktoś inny lub co akurat nadawane jest w radiu	30	23	13	9	5	2	2	7

* Pominęto kategorie muzyczne podawane przez mniej niż 5% badanych. Procenty nie sumują się do 100

Osoby, dla których ulubionym gatunkiem jest disco polo, to relatywnie często mieszkańcy wsi, badani z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym lub zasadniczym zawodowym, natomiast rzadko – respondenci najlepiej wykształceni, mieszkający w największych aglomeracjach i najmłodszy. Miłośników hip-hopu i muzyki elektronicznej wyróżnia przede wszystkim młody wiek (18–34 lata). Muzykę elektroniczną częściej niż inni preferują ponadto osoby mające wykształcenie średnie, a także deklarujące słuchanie muzyki przynajmniej kilka razy w tygodniu, a hip-hop – mieszkańcy małych miast (poniżej 20 tys. ludności). Po stare piosenki i muzykę z czasów młodości wyraźnie częściej sięgają badani mający 55 lat i więcej. Można też zauważyć, że w większym stopniu ich odbiorcami są,

podobnie jak disco polo, osoby, które nie słuchają muzyki regularnie. Warto dodać, że bardziej autonomiczni słuchacze (sami decydujący o tym, czego słuchają, częściej niż ci, którzy zdają się w tym względzie na radio lub inne osoby) do preferowanych gatunków muzycznych zaliczają muzykę rockową, klasyczną, elektroniczną, a także jazz i hip-hop, rzadziej natomiast disco polo.



Ogromna większość dorosłych Polaków przynajmniej kilka razy w tygodniu słucha muzyki. Najwięcej nią niezainteresowanych jest wśród najstarszych badanych. Słuchanie muzyki przeważnie towarzyszy innym czynnościom, natomiast niewielu słuchaczy nie robi jednocześnie nic innego. Polacy ogółem najczęściej słuchają muzyki z radia i telewizji wykorzystując do tego radioodbiorniki i telewizory. Na tym tle wyróżniają się młodszy, a zwłaszcza najmłodszy badani, którzy bardzo często sięgają po muzykę dostępną w internecie, a do jej słuchania wykorzystują smartfony i komputery. Najpopularniejszymi, najchętniej słuchanymi gatunkami muzycznymi w Polsce są – poza muzyką pop – disco polo, rock, a także muzyka klasyczna.

Opracował

Michał Feliksiak